

HELENA KOŁODZIEJ

ur. 1936; Wielkolas

Miejsce i czas wydarzeń	Abramów, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt Etnografia Lubelszczyzny, kultura ludowa, obrzędowość doroczna, Boże Narodzenie, postnik, pośnik, zwierzęta, siano, Abramów, wierzenia o zwierzętach, Wigilia, chleb, kolorowy opłatek, Wielki Poniedziałek, Wielkanoc, skorupki, św. Szczepana, opłatek

W święta Bożego Narodzenia szczególnie dbano o zwierzęta

Na Boże Narodzenie, jak się do postniku szykowało, to wtedy to już było związane że zwierzęta, że się siano kładło na cztery rogi, że się zboże sypało też. [...] Siano to na cały stół i pod stół, ale zboże po rogach stołu, opłatek też się kładło i potem się to siano dawało krowom, bo w niektórych miejscach, to dopiero w Wielki Poniedziałek nosili im opłatek, a u nas opłatek to się nosiło w Abramowie po pośniku, bo jeszcze śmy dzieci chodzili i słuchali czy zwierzęta rozmawiają, bo tak było powiedziane, że zwierzęta będą ludzkim głosem mówić. Dawał się im pośnik z chlebem, opłatek z chlebem, taki kolorowy był specjalny, że to jest dla zwierząt, no i teraz są takie kolorowe kartki opłatka. No a zboże to się dopiwo, dopiero sypało w Wielki Poniedziałek kurom, żeby się dobrze niosły, żeby się dobrze wylęgały i te skorupki z jajka, tak jak mówiłam, na Wielkanoc, a zboże w świętego Szczepana. I siano krowom ze stołu. [...] No żeby i oni mieli, po prostu że to jest Boże Narodzenie, taki znak. I na pewno żeby zdrowe były, żeby też ludzie uważali zwierzęta po prostu za swoich przyjaciół, no bo i tak jest, żywiciela są krowy, bo mleko dają. A konie znowu przecież kiedyś ciągnęły wszystko, całe pola uprawiały.

Data i miejsce nagrania	2011-07-06, Wielkolas
Rozmawiał/a	Magdalena Wójtowicz
Transkrypcja	Magdalena Wójtowicz
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"